

EMELIE BJÖRCK

Galleri Olsson, Stockholm 24.2–20.3 2011

Galleria AMA, Helsingfors 5.3–29.3 2011

Omslag: Utan titel, 2010. Olja på aluminium 83x125 cm.

“... långt åt det ordlösa hållet ... “

ANN-SOFI NORING

“... långt åt det ordlösa hållet ...”

Emelie Björck är en ung konstnär som arbetar på det för konstnärer mest ursprungliga viset - hon målar. Efter en lång period, då den så kallade relationella estetiken och installationer av allehanda slag dominerat konstscenen, sägs det att måleriet har kommit tillbaka. För den som haft ögonen öppna har måleriet funnits där konstant, det beror helt enkelt ur vilken synvinkel man väljer att betrakta sin samtid.

Hur det än må vara med detta, så har Emelie Björck alltid målat. Efter två år på Pernebys målarskola kom hon in på Kungliga Konsthögskolan vid första försöket, bara drygt 20 år gammal. Yrkesvalet var inte självklart, med en far som bildlärare och en mor som pedagog kunde kanske en mer “nyttoinriktad” bana tätt sig mer naturlig. Men Konstfacks dörr var stängd och Konsthögskolans port stod på vid gavel, med bland andra den då nytillträdde professorn Johan Widén som tidigt såg Emelie Björcks begåvning. Skoltidens första början präglades av förvirring, när hon inte kunde ta till sig den teori som förmedlades startade hon helt sonika en egen kurs dit flera skolkamrater sökte sig för att reda ut de konsthistoriska begreppen. När Emelie Björck gick vidare, kom den konstteoretiska grundkursen att fortsätta för senare årskullar.

Redan på Perneby målade Emelie Björck på plåt, eftersom hon ansåg att duken drog åt sig färgen för mycket och gav ett tungt och trögt resultat. Hon strävade efter att nå ett maximalt ljus, ett ljus som omintetgjordes av en sugande duk eller en flack pannå. Då som nu är ljuset den grundläggande komponenten, hur väl än färgen anbringas med spatlar eller breda penslar så är det för Emelie Björck förmågan att frambringa ljus som faller avgörandet. Hon påstår sig vara otålig, när hon inte når dit hon ämnar tappar hon tålmodet.

I tredje årskursen for klassen till Egypten norr om Kairo på studieresa. Situationen var otrygg, det gick inte att måla, varken undervisning eller utbyte med den lokala skolan fungerade. Emelie vandrade rakt ut i öknen och hon gick, som hon uttryckt det “långt åt det ordlösa hållet”. Det finns inga målningar bevarade från studieresan, däremot en erfarenhet, en förvissning om en konstnärlig hållning som burit henne långt. Aguéli-museets vänförening har i Emelie Björck funnit en pristagare som på flera plan verkar i Ivan Aguélis anda. Hon är omutlig, hon söker till dess hon finner, om så bara en strimma av ljus.

“In i öknen” är titeln på en novellsamling som författaren Anna-Karin Palm gav ut för

några år sedan. Här finns en novell tillägnad Ivan Aguéli, där två gotländska fiskare begrundar konstnärens vandring i vattenbrynet, med strandljuset i ögonen. De undrar varför han bara går och inte målar. Den ene fiskaren nämner att han en gång såg en målning av Aguéli, och att den var underlig. Han tystnar och säger sedan: "Murrig. En såg inte vad det föreställde. Men det var som ett ljus genom det murriga. Ljus, bara." Därefter vistas konstnären i öknen, samma öken som Emelie Björck många år senare vandrar ut i. Öknen, som också är ett hav, salt och skoningslöst, utsträckt. I en annan novell går en kvinna ut i sandhavet och samtidigt, in i sig själv. "Allting var gult. En torr gul färg som rörde sig mot vithet och vibrerade i otaliga nyanser omkring henne, sandgul, tänkte hon".

Emelie Björck arbetar med en långt driven precision, hon reducerar, skalar av så att det för henne enda nödvändiga kvarstår. Det är en rörelse i två riktningar samtidigt, förenkling och fördjupning i ett andetag. In- och utandning. Det är allvar och långt från de ironiska citat som konstens historia också består utav. När hon gick ut Konsthögskolan för ett år sedan kände hon att det var på tiden. Tillsammans med sin man, som också är konstnär, har hon inrättat sig i ett nytt hem och i en ny ateljé på landet utanför Norrtälje. I den ena delen av ett dubbelgarage, med ett ljus som faller in från långsidan och från portarna, målar hon dagligen. Efter debututställningen på Galleri Olsson i höstas och inför utställningen på Aguélimuseet står några aluminiumplåtar i en slags transit-situation. Emelie Björck reducerar, tar bort,

lägger till något med spatel eller trasa. På kortsidan hänger två blå målningar, en diptyk där motivet flyter över i vartannat. Det vintriga ljuset finns bevarat i diptyken, isens råmande och en flämtande dager. Invid finns två stora aluminiumplåtar där hon har börjat att lägga upp färg. Än så länge är ytorna torra, avvaktande, de drar fortfarande efter andan.

När är en målning färdig? Emelie Björcks metod kan sammanfattas i reduktion, hon väljer bort till dess det känns klart. Det är ett arbetssätt som kan liknas vid att gå baklänges, till dess man intuitivt inser att man är framme vid målet. Konstnären säger att hon ofta blir besviken, målet är högt ställt eftersom hon ber om riktiga svar och när hon inte får det måste hon söka vidare. Hon arbetar alltid på flera verk samtidigt, det första och andra leder till det tredje och fjärde och kvar blir till slut kanske bara det femte. Och så fortsätter hon, enträget och otåligt, in i nästa tagning och nästa. Lågmålt, eftertänksamt med ett handlag som oförtrutet söker den exakta formuleringen, långt åt det ordlösa hållet till.

Texten ur Augelimuseets årsskrift nr 19 i samband med Emelie Björcks separatudställning på Augelimuseet i Sala 2006.

Ann-Sofie Noring är vice museichef vid Morderna Musset, Stockholm.

Utan titel, 2010. Olja på aluminium 50x50 cm.

Utan titel, 2010. Olja på aluminium 50x50 cm.

Utan titel, 2011. Olja på aluminium 42x42 cm.

Utan titel, 2011. Olja på aluminium 83x83 cm.

Utan titel, 2011. Olja på aluminium 63x83 cm.

Utan titel, 2010. Olja på aluminium 67x100 cm.

Utan titel, 2011. Olja på aluminium 106x125 cm.

Utan titel, 2010. Olja på aluminium 50x50 cm.

Utan titel, 2010. Olja på aluminium 100x127 cm.

Utan titel, 2010. Olja på aluminium 66x80 cm.

Utan titel, 2010. Olja på aluminium 50x50 cm.

Utan titel, 2011. Olja på aluminium 50x45 cm.

Emelie Björck, född 1978 i Stockholm.

Stockholm 2011
Tryck Digaloo
Foto Martin Stenberg
Formgivning Galleri Olsson
Olsson Förlag
ISBN 978-91-633-8305-2

www.olssongallery.com